GENERALINIO ADVOKATO
YVES BOT IŠVADA,
pateikta 2011 m. lapkričio 10 d.[1]

Byla C-419/10

Wolfgang Hofmann
prieš
Freistaat Bayern

(Bayerischer Verwaltungsgerichtshof (Vokietija) pateiktas prašymaspriimti prejudicinį sprendimą)

„Direktyva 2006/126/EB — Abipusis vairuotojo pažymėjimų pripažinimas — Valstybės narės atsisakymas pripažinti galiojančiu vairuotojo pažymėjimą, kitos valstybės narės išduotą asmeniui, iš kurio vairuotojo pažymėjimas buvo atimtas pirmosios valstybės teritorijoje“

1. Šiuo prejudiciniu klausimu Teisingumo Teismo pirmą kartą prašoma išaiškinti 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų[2], kuria įtvirtinama nauja 1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvos 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų[3] redakcija, nuostatas.

2. Pagal Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažįstami.

3. Vis dėlto egzistuoja šio principo apribojimas. Pagal šios direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą valstybė narė *atsisako*[4] pripažinti galiojančiu kitos valstybės narės išduotą vairuotojo pažymėjimą asmeniui, kurio vairuotojo pažymėjimo galiojimas yra apribotas, sustabdytas ar atimtas pirmosios valstybės teritorijoje. Ši nuostata pakeičia Direktyvos 91/439 8 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą, kurioje nurodoma, kad valstybė narė *gali atsisakyti*[5] pripažinti šiomis sąlygomis išduotą vairuotojo pažymėjimą.

4. Atsižvelgdamas į šiuose dviejuose straipsniuose vartojamas skirtingas sąvokas *Bayerischer Verwaltungsgerichtshof* (Vokietija) klausia, ar Teisingumo Teismo praktika, išplėtota galiojant Direktyvai 91/439, taip pat yra taikoma Direktyvos 2006/126 reglamentuojamais atvejais.

5. Teisingumo Teismas nusprendė, kad, remiantis Direktyvos 91/439 8 straipsnio 4 dalimi, valstybė narė negali atsisakyti pripažinti galiojančiu kitoje valstybėje narėje išduoto vairuotojo pažymėjimo motyvuodama tuo, kad pirmosios valstybės narės teritorijoje vairuotojo pažymėjimo savininkui taikoma šioje valstybėje narėje išduoto vairuotojo pažymėjimo atėmimo arba panaikinimo priemonė, jeigu kartu su šia priemone nustatytas laikino draudimo iš naujo suteikti teisę vairuoti laikotarpis jau buvo pasibaigęs prieš išduodant vairuotojo pažymėjimą kitoje valstybėje narėje[6].

1 — Originalo kalba: prancūzų.

2 — OL L 237, p. 1.

3 — OL L 237, p. 1.

4 — Išskirta mano.

5 — Ten pat.

6 — Žr. 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Kapper* (C-476/01, Rink. p. I-5205) 78 punktą, taip pat 2006 m. balandžio 6 d. Nutartį *Halbritter* (C-227/05) ir 2006 m. rugsėjo 28 d. Nutartį *Kremer* (C-340/05).

6. Todėl prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės nori sužinoti, ar po redakcijos pakeitimo valstybė narė yra įpareigota atsisakyti pripažinti galiojančiu minėtomis sąlygomis išduotą vairuotojo pažymėjimą.

7. Šioje išvadoje nurodysiu priežastis, dėl kurių, mano nuomone, Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad valstybė narė privalo atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduoto pažymėjimo galiojimą, kai pirmojoje valstybėje narėje iš šio pažymėjimo savininko vairuotojo pažymėjimas buvo atimtas dėl to, kad jis vairavo apsvaigęs nuo alkoholio, ir kai jis išdavimo valstybėje narėje neatliko būtinų patikrinimų tinkamumui vairuoti nustatyti, kurie numatyti tos pačios direktyvos III priedo 14.1 punkte.

I – Teisinis pagrindas

A – *Sąjungos teisė*

1. Direktyva 91/439

8. Siekiant palengvinti asmenų judėjimą Europos bendrijoje ar apsigyvenimą kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje jie gavo vairuotojo pažymėjimus, Direktyva 91/439 buvo įtvirtintas vairuotojo pažymėjimo abipusio pripažinimo principas[7].

9. Tačiau yra šio principo apribojimas. Remiantis minėtos direktyvos 8 straipsnio 4 dalies pirma pastraipa, valstybė narė gali atsisakyti pripažinti asmens, kuriam pirmosios valstybės narės teritorijoje taikoma teisės vairuoti apribojimo, sustabdymo, atėmimo ar panaikinimo priemonė, kitoje valstybėje narėje įgytą vairuotojo pažymėjimą.

2. Direktyva 2006/126

10. Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalyje primenama, kad valstybių narių išduodami vairuotojo pažymėjimai yra tarpusavyje pripažįstami.

11. Pagal šios direktyvos 7 straipsnio 1 dalies e punktą vairuotojo pažymėjimai išduodami tik tiems kandidatams į vairuotojus, kurie turi nuolatinę gyvenamąją vietą pažymėjimą išduodančios valstybės narės teritorijoje.

12. Minėtos direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad valstybė narė atsisako pripažinti galiojančiu kitos valstybės narės išduotą vairuotojo pažymėjimą asmeniui, kurio vairuotojo pažymėjimo galiojimas yra apribotas, sustabdytas ar jis buvo atimtas pirmosios valstybės teritorijoje.

13. Remiantis Direktyvos 2006/126 13 straipsnio 2 dalimi, bet kuri iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti negali būti atimta arba kitaip apribota pagal šios direktyvos nuostatas.

14. Minėtos direktyvos III priedo 14.1 punkte nurodoma, kad vairuotojo pažymėjimai neišduodami ir neatnaujinami kandidatams į vairuotojus ar vairuotojams, priklausomiems nuo alkoholio arba negalintiems susilaikyti negėrus ir nevairavus neblaiviems. Praėjus įrodytam abstinencijos laikotarpiui ir pateikus kompetentingos medicinos institucijos išvadą bei reguliariai atliekant medicinines apžiūras, vairuotojo pažymėjimai gali būti išduodami kandidatams į vairuotojus ar atnaujinami vairuotojams, kurie praeityje buvo priklausomi nuo alkoholio.

7 — Žr. šios direktyvos 1 straipsnio 2 dalį.

15. Direktyvos 2006/126 16 straipsnio 1 dalimi nustatyta, kad ne vėliau kaip iki 2011 m. sausio 19 d. valstybės narės priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, kuriais įgyvendinama ši direktyva. Šios nuostatos taikomos nuo 2013 m. sausio 19 d.[8] Nuo tos pačios datos panaikinama Direktyva 91/439[9].

16. Vis dėlto kai kurios Direktyvos 2006/126 nuostatos yra taikytinos iki minėtos datos. Pagal šios direktyvos 18 straipsnio antrą pastraipą minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalis, 5 straipsnis, 6 straipsnio 2 dalies b punktas, 7 straipsnio 1 dalies a punktas, 9 straipsnis, 11 straipsnio 1, 3–6 dalys, 12 straipsnis ir I, II bei III priedai taikomi nuo 2009 m. sausio 19 d.

B – *Nacionalinė teisė*

17. 2009 m. sausio 19 d. įsigaliojusios Nutarimo dėl leidimo asmenims dalyvauti kelių eisme (*Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr*, toliau – *FeV*) redakcijos 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Europos Sąjungoje ar Europos ekonominėje erdvėje (EEE) galiojančių vairuotojo pažymėjimų savininkai, kurių nuolatinė gyvenamoji vieta, kaip tai suprantama pagal *FeV* 7 straipsnio 1 arba 2 dalis, yra Vokietijoje, remiantis minėto 28 straipsnio 2–4 dalyse nustatytais apribojimais gali vairuoti motorines transporto priemones Vokietijos teritorijoje, atsižvelgiant į jiems vairuotojo pažymėjimu suteiktas teises.

18. *FeV* 28 straipsnio 4 dalies pirmo sakinio 3 punkte nurodyta, kad Sąjungoje ar EEE galiojančio vairuotojo pažymėjimo savininkui šis leidimas vairuoti netaikomas, jei Vokietijos teritorijoje vairuotojo pažymėjimas teismo buvo laikinai arba visam laikui atimtas, arba atimtas pagal nedelsiant vykdytiną ar galutinį administracinės institucijos sprendimą, arba jei įsigaliojusiu sprendimu buvo atsisakyta išduoti vairuotojo pažymėjimą, arba vairuotojo pažymėjimas nebuvo atimtas tik dėl to, kad tuo metu savininkas jo atsisakė.

II – Faktinės aplinkybės ir pagrindinė byla

19. Vokietijos pilietis W. Hofmann šios šalies vairuotojo pažymėjimą gavo 1960 m. spalio 13 d. 1996 m. lapkričio 21 d. *Amtsgericht Memmingem* (Memingeno apylinkės teismas) sprendimu vairuotojo pažymėjimas iš jo buvo atimtas. Jis buvo grąžintas 1998 m. rugpjūčio 31 d.

20. Pripažinęs W. Hofmann kaltu dėl vairavimo neblaiviam, *Amtsgericht Memmingem* jam skyrė piniginę baudą ir vėl atėmė vairuotojo pažymėjimą. *Amtsgericht Memmingem* baudžiamasis įsakymas įsiteisėjo 2007 m. gegužės 8 d. Be to, ši bausmė buvo taikoma kartu su draudimu prašyti išduoti naują vairuotojo pažymėjimą iki 2008 m. rugpjūčio 7 d.

21. 2009 m. sausio 19 d. Čekijos kompetentingos institucijos išdavė W. Hofmann vairuotojo pažymėjimą. Šiame pažymėjime kaip gyvenamoji vieta nurodyta Lazany miestas (Čekijos Respublika).

22. 2009 m. kovo 17 d. Vokietijos institucijos nustatė, kad W. Hofmann turi Čekijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą. 2009 m. kovo 25 d. per Vokietijos policijos atliktą kito kelių eismo patikrinimą šis vairuotojo pažymėjimas buvo atimtas ir išsiųstas už vairuotojo pažymėjimų išdavimą atsakingoms Vokietijos institucijoms.

23. Šios institucijos 2009 m. balandžio 20 d. laišku W. Hofmann nurodė, kad jis neturi teisės vairuoti Vokietijos teritorijoje su Čekijoje išduotu vairuotojo pažymėjimu ir kad už transporto priemonės vairavimą neturint teisės vairuoti šioje teritorijoje yra baudžiama. Be to, jos nurodė, kad jeigu jis nesutiks su tuo, kad pažymėjime būtų įrašyta pastaba apie draudimą vairuoti Vokietijos teritorijoje, bus priimtas sprendimas dėl išvados.

8 — Minėtos direktyvos 16 straipsnio 2 dalis.

9 — Direktyvos 2006/126 17 straipsnio 1 pastraipa.

24. W. Hofmann atsisakius sutikti su tuo, kad Čekijoje išduotame vairuotojo pažymėjime būtų įrašyta ši pastaba, 2009 m. liepos 15 d. sprendimu *Landratsamt Unlerallgäu* konstatavo, kad šis Čekijos kompetentingų institucijų išduotas vairuotojo pažymėjimas nesuteikia teisės vairuoti transporto priemonių Vokietijos teritorijoje.

25. 2009 m. rugpjūčio 13 d. W. Hofmann pateikė ieškinį *Verwaltungsgericht Augsburg* (Augsburgo administracinis teismas) su prašymu panaikinti šį sprendimą. 2009 m. gruodžio 11 d. sprendimu šis teismas atmetė ieškinį remdamasis tuo, kad W. Hofmann buvo taikyta Vokietijoje išduoto vairuotojo pažymėjimo atėmimo priemonė, todėl *FeV* 28 straipsnio 4 dalies pirmo sakinio 2 ir 3 punktuose išdėstytos sąlygos yra įvykdytos. Taigi W. Hofmann neturi teisės naudotis Vokietijos teritorijoje vairuotojo pažymėjimu, išduotu kitoje valstybėje narėje.

26. W. Hofmann šį sprendimą apeliacine tvarka apskundė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui. Iš esmės jis prašo panaikinti minėtą sprendimą ir sprendimą, kurį 2009 m. liepos 15 d. priėmė *Landratsamt Unlerallgäu*.

III – Prejudicinis klausimas

27. Kilus abejonei dėl Direktyvos 2006/126 nuostatų aiškinimo, *Bayerischer Verwaltungsgerichtshof* sustabdė bylos nagrinėjimą ir Teisingumo Teismui pateikė šį prejudicinį klausimą:

„Ar Direktyvos 2006/126 <...> 2 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą reikia aiškinti taip, kad valstybė narė privalo atsisakyti savo teritorijoje pripažinti galiojančiu vairuotojo pažymėjimą, kurį kita valstybė narė išdavė asmeniui pasibaigus jam taikomo draudimo išduoti naują vairuotojo pažymėjimą laikotarpiui, kai pirmosios valstybės narės teritorijoje iš jo buvo atimtas vairuotojo pažymėjimas ir jo išdavimo momentu šis asmuo turėjo nuolatinę gyvenamąją vietą pažymėjimą išdavusios valstybės narės teritorijoje?“

IV – Mano analizė

A – *Pirminės pastabos*

28. Atsakant į Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalies ir 11 straipsnio 4 dalies antros pastraipos taikymo klausimą, pateiktą prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo prašyme ir bylos šalių rašytinėse pastabose, pirmiausia reikia paaiškinti priežastis, dėl kurių manau, kad šios nuostatos yra gerai pritaikytos šioje byloje.

29. Remiantis šios direktyvos 17 straipsniu, Direktyva 91/439 panaikinama nuo 2013 m. sausio 19 d. Nuo tos pačios dienos valstybės narės taiko Direktyvos 2006/126 nuostatas[10]. Tačiau matėme, kad pagal šios direktyvos 18 straipsnio antrą pastraipą kai kurie straipsniai yra taikomi nuo 2009 m. sausio 19 d. Šita nuostata galioja ir minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 dalies, ir 11 straipsnio 4 dalies atžvilgiu.

30. W. Hofmann vairuotojo pažymėjimą, išduotą Čekijoje, gavo 2009 m. sausio 19 d. Todėl, mano nuomone, yra neginčijama, kad šiuo atveju taikytinos naujos direktyvos, susijusios su vairuotojo pažymėjimais, nuostatos, kurios yra taikomos nuo tos pačios dienos, t. y. Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 4 dalis.

10 — Šios direktyvos 16 straipsnio 2 dalis.

31. Be to, prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar šios direktyvos 13 straipsnio 2 dalies taikymas suderinamas su minėtos direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antro sakinio taikymu. Primenu, kad nei viena teisė vairuoti, suteikta iki 2013 m. sausio 19 d., remiantis pirmąja nuostata nebuvo atimta ar apribota kuria nors Direktyvoje 2006/126 nurodyta priemone.

32. Taigi W. Hofmann mano, kad šios direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa taikoma tik nuo 2013 m. sausio 19 d. ir kad anksčiau išduotiems vairuotojo pažymėjimams negali būti taikomos galiojimo apribojimo, sustabdymo ar atėmimo priemonės.

33. Reikia priminti, kad, remiantis minėtos direktyvos 16 straipsnio 1 ir 2 dalimis, jos nuostatos, būtent 13 straipsnis, yra taikomos tik nuo 2013 m. sausio 19 d.

34. Bet kuriuo atveju, kaip pastebi Vokietijos vyriausybė, 13 straipsnio vieta Direktyvos 2006/126 tekste parodo, kad jame daroma nuoroda tik į įgytą teisę vairuoti tam tikras transporto priemonių kategorijas, o ne į vairuotojo pažymėjimo galiojimo apribojimo, sustabdymo ar atėmimo priemones.

35. Šia direktyva siekiama sukurti bendrą Bendrijos pavyzdžio vairuotojo pažymėjimą, kuris pakeistų skirtingus valstybėse narėse galiojančius vairuotojo pažymėjimus [11]. Šiuo atžvilgiu joje nustatomos ir apibrėžiamos skirtingos vairuotojo pažymėjimų kategorijos [12]. Prieš Bendrijos nuostatų įsigaliojimą kiekviena valstybė narė nustatė vairuotojo pažymėjimų kategorijas, kurioms nuo šiol jos turi nustatyti Sąjungos teisės aktų leidėjo numatytų kategorijų atitikmenis.

36. Direktyvos 2006/126 13 straipsniu „Ne Bendrijos pavyzdžio pažymėjimų atitikmenys“ siekiama tik išspręsti skirtingų vairuotojo pažymėjimų kategorijų atitikmenų klausimą.

37. Be to, tai matyti iš parengiamųjų darbų. Šios direktyvos 13 straipsnio 2 dalis buvo įtraukta Europos Parlamento iniciatyva [13]. Parlamentas pateisino šį įtraukimą, patikslinęs, kad senų vairuotojo pažymėjimų pakeitimas jokiu būdu neturėtų kelti pavojaus netekti ar apriboti įgytas teises, susijusias su leidimu vairuoti skirtingų kategorijų transporto priemones [14].

38. Toks aiškinimas, kokį siūlo W. Hofmann, be kita ko, reikštų tai, kad valstybė narė negalėtų taikyti nacionalinių nuostatų, susijusių su teisės vairuoti apribojimu, sustabdymu, atėmimu ar panaikinimu vairuotojams, kurie gavo savo vairuotojo pažymėjimus iki 2013 m. sausio 19 d. Tai visiškai prieštarautų Direktyvos 2006/126 tikslui pagerinti eismo saugumą keliuose.

39. Dėl visų minėtų priežasčių manau, kad šios direktyvos 13 straipsnio 2 dalis netrukdo taikyti minėtos direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antros pastraipos.

B – *Prejudicinis klausimas*

40. Savo prejudiciniu klausimu jį pateikęs teismas iš esmės klausia, ar Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalį ir 11 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą reikia aiškinti taip, kad valstybė narė privalo atsisakyti pripažinti galiojančiu vairuotojo pažymėjimą, kurį kita valstybė narė išdavė asmeniui, kai pirmosios valstybės narės teritorijoje iš jo buvo atimtas vairuotojo pažymėjimas, netgi tuomet, kai atėmimo priemonės taikymas jau pasibaigęs ir kai įvykdyta gyvenamosios vietos sąlyga.

11 — Žr. minėtos direktyvos 1 straipsnio 1 dalį.

12 — Žr. Direktyvos 2006/126 4 straipsnį.

13 — Žr. pranešimo projekto priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vairuotojo pažymėjimų 13 pakeitimą (A6-0016/2005, toliau „pranešimas“).

14 — Ten pat.

41. Iš tikrųjų prejudicinį klausimą pateikęs teismas nori sužinoti, ar Teisingumo Teismo iki šiol nustatyta praktika galiojant Direktyvai 91/439 [15] yra taikoma tokiais atvejais, kaip antai W. Hofmann, kuriuos reglamentuoja Direktyva 2006/126.

42. Negaliu su tuo sutikti dėl toliau nurodytų priežasčių.

43. Iš parengiamųjų darbų, kuriais remiantis buvo parengta Direktyva 2006/126 matyti, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas norėjo stiprinti kovą su vairuotojo pažymėjimų „turizmu“ ir kartu kovą su nesaugumu keliuose.

44. Šios direktyvos 11 straipsnio 4 dalies antros pastraipos redakcijos pakeitimą inicijavo Parlamentas. Priimant naują Direktyvos 91/439 redakciją Parlamentas pasiūlė įvesti bausmių, skirtų pavojingiems vairuotojams, tarpusavio pripažinimą. Jis nurodė, jog tam, kad būtų užtikrintas valstybėje narėje skirtos vairuotojo pažymėjimo atėmimo priemonės galiojimas visose valstybėse narėse, reikia įpareigoti valstybes nares pripažinti visas apribojimo, galiojimo sustabdymo, atėmimo ar panaikinimo priemones, kurias skyrė kita valstybė narė, ir atsisakyti pripažinti vairuotojo pažymėjimų, kuriems taikomos šios priemonės, galiojimą [16].

45. Parlamento tikslas buvo kuo labiau sumažinti vairuotojo pažymėjimų „turizmą“ [17]. Šios institucijos Transporto ir turizmo komisijos nuomone, vairuotojo pažymėjimų „turizmas“ gali būti apibūdintas kaip veika, kai pilietis, iš kurio vairuotojo pažymėjimas dėl sunkaus pažeidimo atimtas jo valstybėje narėje, gauna naują vairuotojo pažymėjimą kitoje valstybėje narėje [18].

46. Be to, Parlamentas atkreipė dėmesį į tai, kad asmenys, kurių vairuotojo pažymėjimas atimtas valstybėje narėje, be kita ko, dėl vairavimo apsvaigus nuo alkoholio ar narkotikų, gali lengvai deklaruoti fiktyvią gyvenamąją vietą valstybėje narėje ir ten, atitikę keliamas naujo pažymėjimo gavimo sąlygas, gali gauti vairuotojo pažymėjimą [19].

47. Todėl, mano nuomone, yra visiškai aišku, kad Direktyvos 2006/126 11 straipsnio 4 dalies redakcijos pakeitimas yra valios sustiprinti kovą su nesaugumu keliuose išraiška, papildant tai, kas buvo anksčiau numatyta Direktyvoje 91/439. Taigi nuo šiol Direktyvos 2006/126 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa valstybėms narėms nepaliekama diskrecijos ir nurodoma atsisakyti pripažinti visus kitos valstybės narės išduotus vairuotojo pažymėjimus, jeigu jų savininkams taikoma anksčiau turėto vairuotojo pažymėjimo, išduoto pirmoje valstybėje narėje, galiojimo apribojimo, sustabdymo ar panaikinimo priemonė.

48. Mano nuomone, tai turi lemti tai, kad W. Hofmann atveju kompetentingos Vokietijos institucijos turi teisę nepripažinti Čekijos kompetentingų institucijų išduoto vairuotojo pažymėjimo.

49. Vokietijos kompetentingoms institucijoms pritaikius anksčiau turėto vairuotojo pažymėjimo atėmimo priemonę, naujo vairuotojo pažymėjimo išdavimas pasibaigus draudimo prašyti šio pažymėjimo laikotarpiui priklausytų nuo medicininės-psichologinės ekspertizės išvados dėl W. Hofmann tinkamumo vairuoti.

15 — Žr. šios išvados 5 punktą.

16 — Žr. pranešimo 57 pakeitimą ir motyvuojamosios dalies 59 punktą.

17 — Žr. šio pakeitimo pagrindimą.

18 — Žr. 2006 m. rugsėjis 21 d. rekomendacijos antrajam svarstymui projekto dėl Tarybos bendrosios pozicijos siekiant priimti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą dėl vairuotojo pažymėjimų 2.1 punktą (2003/0252(COD)).

19 — Žr. pranešimo 57 pakeitimo pagrindimą.

50. Neabejoju, kad tokių pažeidimų, kaip antai vairavimas esant neblaiviam, statistiškai sukeliančių daug tragiškų eismo įvykių [20], atveju tai, kad teisės vairuoti grąžinimas priklauso nuo tokios ekspertizės, yra veiksminga prevencinė priemonė eismo saugumui keliuose pagerinti. Šiuo atžvilgiu nacionalinė priemonė man atrodo atitinkanti vieną iš Direktyvos 2006/126 tikslų, kuris yra pagerinti eismo saugumą keliuose [21].

51. Šiuo atžvilgiu Komisija priminė, kaip svarbu yra šviesti, mokyti, kontroliuoti ir prireikus bausti kelių eismo dalyvius, nes jie yra pirmoji kelių eismo saugos grandinės grandis [22].

52. Todėl konstatavimas, kad kompetentingos Vokietijos institucijos turėjo teisę atsisakyti pripažinti Čekijos kompetentingų institucijų išduoto vairuotojo pažymėjimo galiojimą, man atrodo atitinka ne tik minėtos direktyvos esmę, bet ir jos turinį, susijusį su nuostatomis, taikomomis nuo 2009 m. sausio 19 d.

53. Mano nuomone, reikia atsižvelgti į tai, kad Direktyvos 2006/126 18 straipsnio antroje pastraipoje, be kita ko, numatoma, kad šios direktyvos III priedas taip pat taikomas nuo 2009 m. sausio 19 d. Šio priedo 14 punkte nustatyta, kad alkoholio vartojimas kelia didžiulį pavojų kelių eismo saugumui ir kad, atsižvelgiant į problemos mastą, medikai turi būti ypač budrūs. Taigi šio priedo 14.1 punkte numatyta, kad asmeniui, priklausančiam nuo alkoholio, negali būti išduodamas vairuotojo pažymėjimas ir kad asmeniui, kuris buvo priklausomas nuo alkoholio, naujas vairuotojo pažymėjimas gali būti išduotas tik įvykdžius tam tikras sąlygas, kaip antai medicininės išvados turėjimas.

54. W. Hofmann nepalankaus 2009 m. liepos 15 d. sprendimo pagrindas, mano nuomone, pateisina Direktyvos 2006/126 III priedo 14.1 punkto kontrolės priemonių taikymą. Jeigu kontrolės priemonės būtų pritaikytos ir jeigu visi tyrimai, leidžiantys užtikrinti, kad W. Hofmann yra vėl tinkamas vairuoti, būtų atlikti, kompetentingos Vokietijos institucijos būtų privalėjusios pripažinti Čekijoje išduoto vairuotojo pažymėjimo galiojimą, nes tai atitiktų Sąjungos lygio reikalavimus dėl bendro saugumo poreikio.

55. Manau, kad tai, jog kompetentingos Čekijos institucijos nežinojo apie *Amtsgericht Memmingem* sprendimą atimti vairuotojo pažymėjimą, neturi reikšmės sprendimui, kurį siūlau. Šios informacijos neturėjimo priežastis yra ta, kad arba W. Hofmann nuslėpė šį nuosprendį, arba Čekijos kompetentingos institucijos nesusisiekė su Vokietijos kompetentingomis institucijomis. Pirmuoju atveju yra aišku, kad tai, jog W. Hofmann nuslėpė nuosprendį, negali jam teikti naudos. Antruoju atveju galima administracijos klaida nesukuria teisių, ypač kitos valstybės narės teisės atžvilgiu, juo labiau kad direktyvoje reikalaujama, jog ši valstybė taikytų savo nacionalinę teisę atsižvelgdama į išimtį, numatytą šia direktyva kaip bendros pusiausvyros, kurią ji sukuria, dalis.

56. Posėdyje Komisija pripažino, kad šios bylos atveju išduodančioji valstybė narė turėjo veikti laikydamasi šios veiksmų sekos: susisiekti su kompetentingomis Vokietijos institucijomis ir, sužinojusi apie W. Hofmann problemas, susijusias su alkoholiu, pritaikyti priemones, numatytas Direktyvos 2006/126 III priedo 14.1 punkte. Tai atitiktų šios direktyvos esmę ir lemtų tai, kad Čekijos Respublikoje išduoto vairuotojo pažymėjimo grąžinimas būtų pripažįstamas ir Vokietijos Federacinėje Respublikoje.

20 — 2009 m. daugiau nei 35 000 žmonių žuvo Sąjungos keliuose, o tai atitinka vidutinio miesto gyventojų skaičių, ir ne mažiau kaip 1 500 000 buvo sužeista (2010 m. liepos 20 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, pavadintas „Kuriama saugi Europos kelių eismo erdvė. 2011-2020 m. kelių eismo saugos politikos kryptys“ (COM(2010) 389 galutinis, p. 2). Manoma, kad vienas iš trijų eismo įvykių tiesiogiai susijęs su alkoholiu.

21 — Žr. šios direktyvos antrąją konstatuojamąją dalį.

22 — Žr. 20 išnašoje minėto Komisijos komunikato 5 punktą.

57. Savo ruožtu manau, kad tokia veiksmų seka leidžia atsižvelgiant į jos prevencinį pobūdį suderinti naujas Direktyvos 2006/126 11 straipsnio 4 dalies nuostatas su abipusio pripažinimo principu, kuris paremtas neginčijamu tarpusavio pasitikėjimu, nes buvo laikomasi tos pačios direktyvos III priedo 14.1 punkte numatytų priemonių, kurios taikomos 27 valstybėse narėse.

58. Komisija taip pat teigė, kad tokia sistema, kurios laikantis būtų būtinas kompetentingų skirtingų valstybių narių institucijų bendradarbiavimas, jai atrodė sudėtinė ir ji nebuvo aiškiai numatyta. Tačiau primenu, kad pagal Direktyvos 91/439 12 straipsnio 3 dalį valstybės narės ne tik padeda viena kitai įgyvendinti šią direktyvą ir prireikus keičiasi reikalinga informacija dėl jau įregistruotų vairuotojo pažymėjimų, bet taip pat Direktyvos 2006/126 15 straipsnyje dar kartą pabrėžiama ši tarpusavio pagalbos būtinybė, siekiant ateityje sukurti vairuotojo pažymėjimų tinklą. Valstybių narių bendradarbiavimas ir tarpusavio pagalba, mano nuomone, yra būtent ta priemonė, kuri leidžia sustiprinant tarpusavio pasitikėjimą pasiekti tikslus, kuriuos Sąjunga išsikėlė kelių eismo saugumo srityje. Beje, vairuotojo pažymėjimų tinklo sukūrimas man neatrodo sudėtingesnis nei nuosprendžių registrų įsteigimas, jau įgyvendintas tarp kaip kurių valstybių narių.

59. Taigi sprendimas, kurį siūlau, mano nuomone, atitinka Sąjungos teisės aktų leidėjo valią sustiprinti kovą su nesaugumu keliuose, taigi – leidžia veiksmingai taikyti dėl šio tikslo aiškiai pakeistą Direktyvos 2006/126 11 straipsnio 4 dalies antrą pastraipą.

60. W. Hofmann elgesys tai įrodo. Jis, regis, neišsprendė savo problemų, susijusių su alkoholiu, nes 2009 m. balandžio 16 d., tai yra praėjus beveik trims mėnesiams po to, kai gavo Čekijoje išduotą vairuotojo pažymėjimą, jį sustabdė ir patikrino Vokietijos policija ir aptiko didelę alkoholio koncentraciją kraujyje. Visiems eismo dalyviams pavojingo elgesio pasekmė buvo 2011 m. balandžio 5 d. įsigaliojusiu sprendimu Čekijoje išduoto vairuotojo pažymėjimo atėmimas aštuoniolikai mėnesių. Manau, kad jei Čekijos kompetentingos institucijos būtų žinojusios apie W. Hofmann problemas, susijusias su alkoholiu, greičiausiai nebūtų jam išdavusios vairuotojo pažymėjimo.

61. Vokietijos vyriausybė pabrėžia, kad Direktyvos 2006/126 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa veikia kaip apsauginis vožtuvas, neleidžiantis pavojingiems asmenims važinėti valstybių narių teritorijose.

62. Man gali būti paprieštarauta, kad tai nėra tinkamas šios direktyvos 11 straipsnio 4 dalies paskutinės pastraipos pagrindimas, t. y. kai taikoma priemonė yra vairuotojo pažymėjimo panaikinimas. Pagal šią nuostatą valstybė narė *gali atsisakyti*[23] išduoti vairuotojo pažymėjimą pareiškėjui, kurio vairuotojo pažymėjimas yra panaikintas kitoje valstybėje narėje. Tačiau, kaip ir Vokietijos vyriausybė bei Komisija, manau, kad panaikinimas, kuris yra išskirtas iš sustabdymo, apribojimo ir atėmimo priemonių, susijęs su vairuotojo pažymėjimo išdavimo procedūros elementais, o ne su vairuotojo pažymėjimo savininko tinkamumu vairuoti.

63. Direktyvos 2006/126 tikslas yra ne pasiūlyti Sąjungos piliečiams vairuotojo pažymėjimų *forum shopping*, atsižvelgiant į mažiau griežtas išdavimo sąlygas kaimyninėse valstybėse narėse[24], bet, pirma, leisti asmenims, turintiems vairuotojo pažymėjimą, apsigyventi kitoje valstybėje narėje nei ta, kurioje išduotas šis pažymėjimas, neprivalant dar kartą laikyti kokio nors vairavimo egzamino ar pakeisti minėtą pažymėjimą, ir, antra, užtikrinti, kad kelių eismo dalyviai būtų saugūs Sąjungos teritorijoje[25].

23 — Išskirta mano.

24 — W. Hofmann vairuotojo pažymėjime gyvenamoji vieta yra nurodyta Čekijos Respublikoje. Tačiau yra žinoma, kad kai kurios neatsakingos vairavimo mokyklos specializuojasi suteikdamos gyvenamąją vietą Vokietijos piliečiams tam, kad jie atitiktų vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygas (žr. šios išvados 46 punktą).

25 — Žr. šios direktyvos antrąją konstatuojamąją dalį.

64. Todėl atsižvelgdamas į visus išdėstytus argumentus manau, kad Direktyvos 2006/126 2 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad valstybė narė privalo atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduoto pažymėjimo galiojimą, kai pirmojoje valstybėje narėje iš šio pažymėjimo savininko vairuotojo pažymėjimas buvo atimtas dėl to, kad jis vairavo apsvaigęs nuo alkoholio, ir kai jis išdavimo valstybėje narėje neatliko būtinų patikrinimų, susijusių su jo tinkamumu vairuoti, kurie numatyti tos pačios direktyvos III priedo 14.1 punkte.

V – Išvada

65. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, siūlau į *Bayerischer Verwaltungsgerichtshof* pateiktą klausimą atsakyti taip:

„2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų 2 straipsnio 1 dalis ir 11 straipsnio 4 dalies antra pastraipa turi būti aiškinamos taip, kad valstybė narė privalo atsisakyti pripažinti kitoje valstybėje narėje išduoto pažymėjimo galiojimą, kai pirmojoje valstybėje narėje iš šio pažymėjimo savininko vairuotojo pažymėjimas buvo atimtas dėl to, kad jis vairavo apsvaigęs nuo alkoholio, ir kai jis išdavimo valstybėje narėje neatliko būtinų patikrinimų, susijusių su jo tinkamumu vairuoti, kurie numatyti Direktyvos 2006/126 III priedo 14.1 punkte.“